

Združenie sudcov Slovenska
Štúrova 29, 041 78 Košice
IČO: 31932169

S t a n o v i s k o

Prezídia Združenia sudcov Slovenska k listu predsedu Súdnej rady SR Jána Mazáka zo dňa 15.12.2020 zaslaného prezidentke Poradnej rady Európskych sudcov (CCJE)

Predseda súdnej rady v uvedenom liste obsahovo vyjadril nespokojnosť so stanoviskom Predsedníctva CCJE z 9.12.2020 (CCJE – Bu(2020)3) prijatého v súvislosti s reformou súdnictva na Slovensku schváleného na základe žiadosti člena CCJE Františka Móznera (zástupca Slovenskej republiky) z dôvodu, že žiadosť tohto člena obsahuje veľa nepresných a sčasti skreslených faktov.

Uviedol, že vylúčenie možnosti ústavného súdu posudzovať súlad ústavných zákonov s ústavou, je výsledkom dlhotrvajúcej diskusie, ktorá vznikla medzi mnohými členmi akademickej obce i bývalými sudcami ústavného súdu. Vyplýva z toho existencia dohody časti akademickej obce a politikov (predstavitel'ov súčasnej vládnej koalície) na zmene ústavy v tejto časti.

Tento argument poukazuje na porušenie zákonnej úpravy o tvorbe právnych predpisov (zák. č. 400/2015 Z.z.), ktorý obligatórne vyžaduje povinné zverejňovanie textu návrhu v pripomienkovom konaní.

Je nespochybniteľné, že v pripomienkovom konaní ministerstvo spravodlivosti nezverejnilo (nesprístupnilo verejnosti) návrh na uvádzané obmedzenie kompetencií ústavného súdu, keďže to bolo doplnené na rokovaní vlády po skončení pripomienkového konania. V dôsledku uvedeného v legislatívnom konaní nedošlo k žiadnej diskusii o takomto návrhu (vynechaný sudcovský zbor).

V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že v rámci akademickej obce výrazné osobnosti právnej teórie jednoznačne presvedčivou argumentáciou dlhodobo odmietajú odňatie kompetencií ústavného súdu posudzovať prípadný nesúlad ústavného zákona s ústavou, keďže to spĺňa kritériá o prípustnosti neakceptovateľného zásahu ústavodarcu do implikovaného materiálneho jadra ústavy v demokratickom a právnom štáte, vychádzajúc aj z inšpiratívnych rozhodnutí ústavných súdov Nemecka, Českej republiky, Rakúska (napr. P. Holländer, A. Brösl, V. Orosz, J. Drgonec).

Ústavodarca uvedenú zmenu v tejto časti ústavy schválil (čl. 125 ods.4 ústavy).

Zmena ústavy zakotvila odvolávanie všetkých členov súdnej rady kedykoľvek a v zmysle dôvodovej správy i bez uvedenia dôvodov (čl. 141a ods.3 ústavy).

Tvrdenie predsedu súdnej rady, že v našom ústavnom poriadku máme základné právo na dobrú správu, takže každé rozhodnutie orgánu verejnej moci musí byť odôvodnené, čo je zárukou proti svojvoľnému rozhodnutiu, je vzorovým popieraním (ignorovaním) záväznej konštantnej judikatúry ústavného súdu (nepravdivá informácia).

Argumentácia o práve na dobrú správu (odôvodnenie rozhodnutia) pri personálnych rozhodnutiach orgánmi verejnej moci bola zamietnutá ústavným súdom aj v konaní III. ÚS 588/2016 (odmietnutá sťažnosť prof. Mazáka).

Zo stanoviska J. Mazáka vyplýva obsahovo aj jeho súhlas s preložením sudcu na súd nižšieho stupňa pri zmene sústavy súdov aj bez súhlasu sudcu (čl. 148 ods.1 druhá veta ústavy).

Ignoruje sa tým konštantná judikatúra o neprípustnosti zásahu do ústavného princípu právnej istoty a zachovania legálne nadobudnutých práv, čo znamená nemožnosť odňatia takýchto práv, t.j. aj statusu sudcu súdu vyššieho stupňa získaného podľa platných zákonných kritérií (napr. PL ÚS 16/95, PL ÚS 6/04).

Odlíšny postup je totiž zasahovaním aj do jednej z ústavných garancií nezávislosti sudcu.

Jeho obhajoba zúženia rozsahu trestnoprávnej (funkčnej) imunity sudcov všeobecného súdnictva na rozdiel od ústavne rovnocenných sudcov ústavného súdu a poslancov parlamentu a zavedenie trestného činu „ohýbania práva“ preukazuje v celom rozsahu nekritickú podporu súčasnej koalíčnej ústavnej väčšiny (politickej moci), hoci ide o zásah do jednej zo základných garancií nezávislosti sudcu a tým aj nezávislosti súdnictva aj v zmysle judikatúry EŠLP pri výklade čl. 6 ods.1 Dohovoru.

Dôrazne odmietame tvrdenie, že časť členov slovenskej justície sa snaží blokovat' reformné kroky, ktoré sledujú cieľ vyčistiť a vyliečiť súdny systém.

Týmto argumentom dokazuje nerešpektovanie ústavného práva každého občana na slobodu prejavu, čo garantuje dodržiavanie plurality v spoločnosti, ako neoddeliteľnej súčasti demokratického štátu.

Odlíšne argumenty sudcov (od názorov predsedu súdnej rady) jednoznačne preukazujú ich záujem na takej reforme súdnictva, ktorá nepochybniteľne zabezpečí realizáciu neodňateľného, nezrušiteľného a nepremlčateľného ústavou garantovaného základného práva občana na súdnu ochranu len nezávislým sudcom a nezávislým súdnictvom (čl. 12 ods.1, čl. 46 ods.1, čl. 48 ústavy).

Predstava predsedu súdnej rady, že len jeho názor, ktorý je zhodný s názorom politikov vládnej koalície zabezpečí správnu reformu justície má výrazne prvky prejavu arogancie moci.

Jednoznačne oceňujeme vecne opodstatnené kritické stanovisko predsedníctva CCJE, ktoré vychádza výlučne z pravdivých informácií oznámených členom Františkom Móznerom. Je zrejmé zo stanoviska, že nie je v súlade s medzinárodnými štandardami štátov EÚ narušovanie istoty funkčného obdobia členov súdnej rady (čo povedie k jej spolitizovaniu) zdôraznenie nevyhnutnosti dodržiavania zásady nepreložiteľnosti sudcov (kľúčový prvok nezávislosti) a konštatovanie, že obmedzenie funkčnej imunity sudcov podstatne znižuje záruku súdnej nezávislosti a vedie k väčšiemu (aj politickému) tlaku na sudcov, keďže boj proti korupcii by nemal narušať zásadu nezávislosti súdnictva.

Obsahový nesúhlas predsedu súdnej rady s uvedeným stanoviskom predsedníctva CCJE výrazne naznačuje, že prehliada existenciu ústavného záväzku Slovenskej republiky zakotvenej v čl. 1 ods.2 ústavy, na základe ktorého (ako to konštatoval ústavný súd i Súdny dvor EÚ) majú aj odporúčania CCJE primeranú mieru právnej relevancie (právnej účinnosti).

Dôrazne protestujeme (odsudzujeme) proti osobnému útoku (ohováraniu) Františka Móznera nepodloženými tvrdeniami o údajnom podozrení z pokusu o spoluprácu s osobami trestne stíhanými pre obzvlášť závažné zločiny.

Takéto sklízavanie k nepodloženým osobným útokom (osočovaniu) pre pravdivé informovanie orgánov CCJE o zámeroch na zmenu ústavy, ktorá už aj bola parlamentom schválená, výrazne odhaľuje úroveň (stupeň) morálnej integrity predsedu súdnej rady.

Košice 18.12.2020

JUDr. Juraj Sopoliga
prezident ZSS
za Prezídium ZSS